

S p r á v a

**o výsledkoch a podmienkach výchovno-vzdelávacej činnosti
Materskej školy pri zdravotníckom zariadení
Limbová 1, 833 40 Bratislava
za školský rok 2022/2023**

S p r á v a
o výsledkoch a podmienkach výchovno-vzdelávacej činnosti
Materskej školy pri zdravotníckom zariadení, Limbová 1, 833 40 Bratislava
za školský rok 2021/2022

Predkladá:

Mgr. Vratislava Kurthová
riaditeľka materskej školy

Prerokované v pedagogickej rade materskej školy
20.09. 2023

Vyjadrenie rady školy:

Rada školy odporúča zriaďovateľovi
Regionálnemu úradu školskej správy v Bratislave
Tomášikova 46, 831 04 Bratislava

s c h v á l i ť

Správu o výsledkoch a podmienkach
výchovno-vzdelávacej činnosti
Materskej školy pri zdravotníckom zariadení
za školský rok 2022/2023

Mgr. Milena Martáková
predseda Rady školy Materskej školy pri
zdravotníckom zariadení, Limbová 1, Bratislava

Stanovisko zriaďovateľa:

Regionálny úrad školskej správy v Bratislave
Tomášikova 46, 831 04 Bratislava

s c h v a ľ u j e

Správu o výsledkoch a podmienkach
výchovno-vzdelávacej činnosti
Materskej školy pri zdravotníckom zariadení
za školský rok 2022/2023

.....
za zriaďovateľa

Vypracovali:

Mgr. Vratislava Kurthová

Mgr. Milena Martáková

Mgr. Lenka Tilešová

Východiská a podklady pre vypracovanie správy:

- Vyhláška MŠVVaŠ SR č. 435/2020 Z. z. z 18. decembra 2020 o štruktúre a obsahu správ o výchovno-vzdelávacej činnosti, jej výsledkoch a podmienkach škôl a školských zariadení v znení neskorších predpisov,
- ŠkVP – „Hravo-zdravo“,
- Koncepčný zámer rozvoja školy na roky 2019-2024
- plán práce materskej školy na školský rok 2022/2023,
- analýza výchovno-vzdelávacej činnosti v triedach materskej školy vypracovaná pedagogickými zamestnancami,
- hodnotenie pedagogických zamestnancov,
- hodnotenie činnosti Rady školy materskej školy pri zdravotníckom zariadení,
- plán a hodnotenie práce metodického združenia,
- plán a hodnotenie záujmovej činnosti v materskej škole,
- štatistické údaje poskytované materskou školou v školskom roku 2022/2023.

S p r á v a
o výsledkoch a podmienkach výchovno-vzdelávacej činnosti
Materskej školy pri zdravotníckom zariadení,
Limbová 1, 833 40 Bratislava
za školský rok 2022/2023

1) Základné identifikačné údaje o škole:

Názov školy: Materská škola pri zdravotníckom zariadení
Adresa školy: Limbová 1, 833 40 Bratislava
telefónne číslo: 02/59371312, 0910 70 75 74
Internetová adresa: www.msdfnsp.sk e-mailová adresa: msprizz.limbova@gmail.com
Zriaďovateľ: Regionálny úrad školskej správy v Bratislave Tomášikova 46, 831 04 Bratislava
telefónne číslo: 0903 769 530
e-mailová adresa: miriam.valasikova@russ-ba.sk

Vedúci zamestnanci školy:

Meno a priezvisko	Funkcie
Mgr. Vratislava Kurthová	riaditeľka materskej školy
Mgr. Zuzana Sopúchová	zástupkyňa riaditeľky materskej školy

2) Informácie o rade školy a iných poradných orgánoch riaditeľky materskej školy:

2.1) Rada školy:

Rada školy (RŠ) bola opätovne ustanovená po voľbách 01.07. 2020 na obdobie 4 rokov.

Členmi rady školy sú zástupcovia pedagogických a nepedagogických zamestnancov materskej školy a zástupcovia delegovaní za zriaďovateľa - Regionálny úrad školskej správy v Bratislave

Zloženie členov RŠ:

P.č.	Meno a priezvisko	Funkcia	Zvolený /delegovaný/
1.	Mgr.Milena Martáková	predsedníčka	za pedagogických zamestnancov materskej školy
2.	Mgr. Silvia Piterková	podpredsedníčka	za pedagogických zamestnancov materskej školy
3.	Mária Plechová	člen	za nepedagogických zamestnancov materskej školy
4.	Ing.Jolana Krajmerová	člen	za zriaďovateľa
5.	Mgr. Juraj Svoreň	člen	za zriaďovateľa
6.	Mgr. Mária Benová	člen	za zriaďovateľa
7.	PhDr.Tatjana Belcáková	člen	za zriaďovateľa - z vedenia NÚDCH Bratislava

Informácie o činnosti rady školy za školský rok 2022/2023:

Zloženie, práva a povinnosti RŠ vymedzuje zákon č. 596/2003 Z. z. o štátnej správe v školstve a školskej samospráve a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.

Členmi rady školy sú zástupcovia pedagogických a nepedagogických zamestnancov materskej školy a delegovaní zástupcovia za zriaďovateľa materskej školy.

V školskom roku 2022/2023 sa uskutočnili zasadnutia rady školy podľa vopred stanoveného plánu pre jednotlivé obdobia – v mesiacoch september 2022, marec 2023, jún 2023.

Rada školy svoju činnosť vykonávala v súlade s platným Štatútom rady školy a vopred vypracovaného plánu na školský rok 2022/2023.

Zasadnutí rady školy v školskom roku 2022/2023 sa zúčastňovali členovia RŠ. Hostom zasadnutí rady školy bola riaditeľka MŠ pri Zz.

V školskom roku 2022/2023 sa uskutočnila zmena v zložení RŠ – novým členom RŠ delegovaným zriaďovateľom – Regionálnym úradom školskej správy sa stal Mgr. Juraj Svoreň.

Rada školy je iniciatívny a poradný orgán, ktorý svoje kompetencie uplatňoval voči materskej škole. V rámci svojich kompetencií plnil funkciu verejnej kontroly v oblasti výchovy a vzdelávania tým, že sa vyjadroval ku skutočnostiam podľa § 5 ods. 7 zákona č. 596/2003 Z. z.

V súlade s uvedeným ustanovením riaditeľka materskej školy predložila rade školy na prerokovanie a vyjadrenie nasledovné materiály:

- školský vzdelávací program
- školský poriadok
- schválený a upravený rozpočet
- správu o výchovno-vzdelávacej činnosti, jej výsledkoch a podmienkach podľa § 14 ods. 5 písm. d) zákona č. 596/2003 Z. z.
- správu o výsledkoch hospodárenia materskej školy
- koncepčný zámer rozvoja materskej školy
- informáciu o pedagogicko-organizačnom a materiálno-technickom zabezpečení výchovno-vzdelávacieho procesu.

Prehľad zasadnutí v školskom roku 2022/2023:

Zasadnutie rady školy dňa 28.9. 2022

Na prvom zasadnutí rady školy pani riaditeľka Mgr. Vratislava Kurthová predniesla podrobnú správu o výsledkoch a podmienkach výchovno-vzdelávacej činnosti za predchádzajúci školský rok, predložila členom rady školy na prerokovanie interné dokumenty materskej školy – plán práce na školský rok 2022/2023, školský poriadok, školský vzdelávací program pod názvom Hravo-zdravo.

Jednotlivé interné dokumenty materskej školy – školský poriadok, plán práce v školskom roku 2022/2023, školský vzdelávací program a správa o výsledkoch a podmienkach výchovno-vzdelávacej činnosti za školský rok 2021/2022 boli so všetkými prítomnými členmi rady školy prerokované a odporúčané na schválenie zriaďovateľovi – Regionálnemu úradu školskej správy.

Zasadnutie rady školy 15.3. 2023

Pani riaditeľka Mgr. Vratislava Kurthová oboznámila prítomných členov rady školy so správou o hospodárení s finančnými prostriedkami za uplynulý rok a rozpočtom na nový rok, o získaní darov (15 notebookov) a mimorozpočtových finančných prostriedkov na skvalitnenie VVČ a finančné zabezpečenie osláv MDD a Mikuláša.

Ďalej informovala prítomných o prezentovaní materskej školy prostredníctvom výtvarných prác detí a ich pedagógov v priestoroch NÚDCH pred bufetom, ktoré nám schválilo vedenie nemocnice ako i o ocenení kolegyň v tomto školskom roku - pri príležitosti Dňa učiteľov bola navrhnutá na ocenenie Svätého Gorazda za svoju obetavú prácu s deťmi Mgr. Rehačková a od zriaďovateľa RÚŠS-BA poďakovanie za kvalitnú pedagogickú prácu Mgr. Morvaiová.

Predsedačka rady školy oboznámila prítomných o priebehu plánovaných záujmových činností za prvý polrok šk. roku 2022/2023.

Zasadnutie rady školy 27.6. 2023

Pani riaditeľka Mgr. Vratislava Kurthová informovala prítomných členov rady školy o pedagogicko-organizačnom a materiálnom zabezpečení výchovno-vzdelávacieho procesu v materskej škole v školskom roku 2022/2023.

Členovia rady školy boli oboznámení s kultúrnymi a záujmovými činnosťami, ktoré sa uskutočnili v materskej škole v školskom roku 2022/2023.

Predsedačka rady školy Mgr. Milena Martáková predniesla záverečnú Hodnotiacu správu o činnosti Rady školy materskej školy pri zdravotníckom zariadení za školský rok 2022/2023.

Rada školy nevlastní žiaden majetok, svoju činnosť zabezpečuje v zmysle platnej legislatívy. Aktuálne otázky sa riešili priebežne a vzájomná spolupráca s vedením nemocníc (NÚDCH, Univerzitetnej nemocnice, nemocnice Akademia L. Déra na Limbovej ulici, Univerzitetnej nemocnice sv. Cyrila a Metoda na Antolskej ulici v Bratislave), v ktorých má materská škola

svoje pracoviská, so zdravotným personálom ako i so zriaďovateľom Regionálnym úradom školskej správy Bratislava je na veľmi dobrej úrovni.

Rada školy mala významné postavenie pri tvorbe a uplatňovaní koncepcie výchovy a vzdelávania v materskej škole, v otázkach jej rozvoja a formulovania jej strategických cieľov. Je účinnou spätnou väzbou týkajúcej sa efektívnosti pedagogického riadenia a kvality edukačného procesu v materskej škole.

Vypracovala: Mgr. Milena Martáková, predsedníčka RŠ

2.2) Poradné a metodické orgány riaditeľky materskej školy:

- pedagogická rada (PR)
- metodické združenie (MZ)

PR je poradným orgánom riaditeľky, ktorý prerokúva pedagogicko-organizačné otázky výchovno-vzdelávacej činnosti. Členmi pedagogickej rady sú všetci pedagogickí zamestnanci materskej školy pri zdravotníckom zariadení, ktorí majú svoje práva a povinnosti.

PR je neoddeliteľnou súčasťou pedagogického riadenia v materskej škole. Je to kolektívny orgán, v ktorom sa spája osobná zodpovednosť každého jej člena so skupinovú zodpovednosťou pedagogickej rady ako celku.

Za činnosť **PR** zodpovedá riaditeľka materskej školy, ktorá pripravuje a zvoláva jej zasadnutie a riadi jej rokovanie. Vo výnimočných prípadoch môže PR zavolať a riadiť riaditeľkou poverená iná pedagogická zamestnankyňa - zástupkyňa riaditeľky materskej školy.

Obsahom zasadnutia PR v školskom roku 2022/2023 bolo predovšetkým riešenie aktuálnych odborných otázok súvisiacich s výchovno-vzdelávacou činnosťou v materskej škole pri zdravotníckom zariadení (zásadné otázky výchovy a vzdelávania – zameranie, poslanie, ciele, koncepcné zámery školy, aplikácia inovovaného školského vzdelávacieho programu v každodennej praxi a pod.). Otázky administratívne a hospodárske sa prerokovali len vtedy, ak ich riešenie vyžadovalo súrne upovedomenie pedagogických zamestnancov.

Harmonogram zasadnutí zostavila riaditeľka podľa potrieb materskej školy, na základe dôkladnej analýzy stavu výchovy a vzdelávania v materskej škole, návrhov a pripomienok členov poradných a metodických orgánov a v súlade dlhodobých perspektív pedagogickej koncepcie materskej školy.

Harmonogram zasadnutí v školskom roku 2022/2023:

august	úvodná (plánovacia) pedagogická rada
september	pedagogická rada
január	pedagogická rada
marec	slávnostná pedagogická rada (Deň učiteľov)
jún	záverečná (hodnotiaca) pedagogická rada

Rokovania PR prebiehali v súlade s „Rokovacím poriadkom PR“, riadili sa plánom činnosti, ktorý tvorí prílohu plánu práce školy. Obsah plánu činnosti PR bolo možné aktualizovať aj počas školského roka (zmena obsahu sa prerokúvala v úvode zasadnutia PR). Plán vychádzal z Pedagogicko-organizačných pokynov na školský rok 2022/2023, koncepčného zámeru rozvoja materskej školy, cieľov a úloh z plánu práce materskej školy, analýzy plánu práce za uplynulý školský rok, špecifických podmienok materskej školy pri zdravotníckom zariadení, výchovno-vzdelávacích potrieb zdravotne znevýhodnených detí, z potrieb pedagogických zamestnancov. O každom rokovaní je vedený písomný záznam.

Metodické združenie (MZ) - postavenie, poslanie, ciele, princípy, funkcie, obsah, metódy jeho činnosti, práva a povinnosti jeho členov podrobne vymedzuje štatút MZ.

Metodické združenie je poradným orgánom riaditeľky, ktorý prerokúva pedagogicko-didaktické otázky výchovno-vzdelávacej činnosti pri tvorbe alebo inovácii školského vzdelávacieho programu a rozvíjaní profesijných kompetencií pedagogických zamestnancov materskej školy. Členmi metodického združenia sú všetci pedagogickí zamestnanci materskej školy. Metodické združenie vedie učiteľka, ktorá vykonáva pracovnú činnosť najmenej päť rokov.

Obsahom metodického združenia v školskom roku 2022/2023 bolo aktualizáčn é vzdelávanie PZ v zmysle zákona č. 138/2019 Z. z. o pedagogických zamestnancoch a odborných zamestnancoch a diskusná prednáška zameraná na proces diagnostikovania v MŠ pri ZZ.

Aktualizačné vzdelávania sa realizovalo prezenčnou formou (teoretická a praktická časť – prezentácie, panelová diskusia, tvorba pomôcok pre realizáciu VVČ, spätnoväzbový/hodnotiaci dotazník, návrhy tém na ďalšie AV).

Aktualizačné vzdelávanie – názov programu:

Vzdelávacie aktivity v materskej škole pri zdravotníckom zariadení s možnosťou využitia digitálnych technológií

Termín: 15.11.2022 (1 skupina PZ) (časová dotácia 7h),
5.12.2022 (2. skupina PZ), (časová dotácia 7h)

Garant: Mgr.Milena Martáková

Lektor: Mgr.Milena Martáková, Mgr. Lenka Tilešová,
Mgr.Zuzana Wolfová

Cieľ: Rozvíjať digitálnu gramotnosť pedagogických zamestnancov materskej školy pri zdravotníckom zariadení.

V mesiaci marec 2023 sa uskutočnila diskusná prednáška špeciálno-pedagogická diagnostika v podmienkach MŠ pri ZZ (praktické skúsenosti s vypracovaným záznamovým hárkom špeciálno-pedagogickej diagnostiky):

Téma:

Záznamový hárok špeciálno-pedagogickej diagnostiky – diskusia (postrehy, skúsenosti s vyplňaním, návrhy úpravy...)

Panelová diskusia – vyhodnocovanie vypracovaných záznamových hárkov špeciálno-pedagogickej diagnostiky, postrehy, skúsenosti, návrhy na zlepšenie a pod.

V júni 2023 sa v rámci MZ uskutočnila exkurzia do národného parku Neusiedler See – Seewinkel safari, ktorý sa rozprestiera na rakúsko-maďarskom pohraničí. Národný park Seewinkel patrí medzi pamiatky svetového dedičstva UNESCO a ide o chránené územia NATURA 2000.

Pedagogickí zamestnanci získali nové poznatky a informácie, ktoré môžu v praxi uplatniť vo VVČ s chorými a zdravotne oslabenými deťmi v rámci vzdelávacej oblasti „Človek a príroda“.

Vypracovala: Mgr. Lenka Tilešová, vedúca MZ

Zameranie pedagogických rád a metodického združenia bolo orientované na zvyšovanie odborného, ekonomického a právneho vedomia zamestnancov a na nové trendy vo VVČ s deťmi predškolského veku v MŠ pri ZZ.

3) Údaje o počte detí materskej školy pri zdravotníckom zariadení

Ročné	Stav k 15. 9. 2022					Stav k 15. 9. 2023				
	Počet tried	Z toho špec. tried.	Počet detí	Z toho v špec. tried.	Z toho integ.	Počet tried	Z toho špec. tried.	Počet detí	Z toho v špec. tried.	Z toho integ.
	18	18				18	18			
2-3 ročné	73	73				56	56			
4-5 ročné	71	71				78	78			
6-ročné	25	25				33	33			
spolu	169	169				167	167			

Do edukačného procesu v materskej škole pri zdravotníckom zariadení sa priebežne počas celého školského roka zaraďujú deti predškolského veku so zdravotným znevýhodnením (choré alebo zdravotne oslabené) prijaté na liečbu na základe písomného odporúčania ošetrojúceho lekára so súhlasom zákonných zástupcov.

V školskom roku 2022/2023 bolo do tried materskej školy spolu zaradených 5. 567 detí. Z toho bolo 294 detí so zdravotným postihnutím a 47 detí zo sociálne znevýhodneného prostredia.

4) Údaje o fyzickom počte zamestnancov materskej školy a plnení kvalifikačného predpokladu pedagogických zamestnancov

ZŠ a ŠZŠ, ŠŠŠ, OU	Počet	ŠKD+internát	Počet	Materská škola	Počet
Zamestnanci školy SPOLU:				zamestnanci MŠ SPOLU:	30
PZ: učitelia, MOV		PZ: výchova		PZ: učiteľky	27
- kvalifikovaní		- kvalifikovaní		- kvalifikovaní	24
- nekvalifikovaní		nekvalifikovaní		- nekvalifikovaní	3
- dopĺňajú vzdel.		- dopĺňajú vzd.		- dopĺňajú vzd.	
NZ:		Z toho NZ		Z toho NZ	3
Z počtu NZ		Z počtu NZ		Z počtu NZ	
-školský psychológ		- upratovačky		- upratovačky	0
-špeciálny pedagóg				- PaM 50% úväzok	
- asistent učiteľa				-administratíva 50% úväzok	1
- upratovačky		Školská kuchyňa a jed.		-ekonóm 50% úväzok	1
- ostatní		zamestnanci - spolu		-dohoda o pracovnej činnosti - BOZP, PO	1

Vysvetlivky: PZ – pedagogickí zamestnanci, NZ – nepedagogickí zamestnanci

5) Informácie o aktivitách a prezentácii materskej školy na verejnosti

Pedagogickú činnosť a opodstatnenosť existencie materskej školy pri zdravotníckom zariadení sme prezentovali prostredníctvom:

- „otvorených dverí“ pre rodičov „spoluhospitalizovaných“ s deťmi,
- skvalitňovaním spolupráce so zdravotníkmi, rodičmi, zriaďovateľom, so základnou školou pri zdravotníckom zariadení,
- webovej stránky materskej školy pri zdravotníckom zariadení,
- informačného letáčku pre rodičov hospitalizovaných detí predškolského veku,
- vyučovania študentov na Pedagogickej fakulte UK Bratislava – pedagogický zamestnanec materskej školy – zástupkyňa riaditeľky,
- účasti pedagogických zamestnankýň materskej školy na odborných webinároch (profesijný rozvoj PZ),
- účasti vedenia materskej školy na odborných konferenciách súvisiacich s predprimárnym vzdelávaním - Piešťany, Bratislava, Podbanské,
- Deň MŠ na Slovensku – zapojenie sa do celoslovenskej výtvarnej súťaže detí – koordinátor – vedúca MZ pani učiteľka Tilešová
- prezentácií výsledkov výtvarných činností detí – účasť na výtvarných súťažiach pre deti predškolského veku v spolupráci s SPV región Bratislava,
- výstavky detských prác v priestoroch zdravotníckych zariadení, v ktorých má materská škola svoje pracoviská (triedy),
- stálej výstavky detských prác v priestore NÚDCH (pred bufetom),
- účastina výtvarnej súťaže organizovanej SPV región Martin – „Moja materská škola“

- konzultácií s rodičmi (zákonnými zástupcami) hospitalizovaných detí, poradenská činnosť,
- aktívnej účasti na odborných medzinárodných konferenciách organizovaných Spoločnosťou pre predškolskú výchovu na Slovensku, OMEP a pod.

6) Informácie o projektoch, do ktorých bola v školskom roku 2022/2023 materská škola zapojená

Projekt „Hravo-zdravo“ bol v programe Tesco „Vy rozhodujete, my pomáhame“ zaradený hodnotiacou komisiou medzi tri najlepšie v regióne. Na základe hlasovania kupujúcich sa umiestnil na druhom mieste, za ktoré MŠ pri ZZ získala 600,00 €.

Projekt súvisel so zameraním a profiláciou materskej školy pri zdravotníckom zariadení; bol zameraný na podporu zdravia, prevencie, zdravej výživy a zdravého životného štýlu. Za získaný grant boli nakúpené didaktické hry, hračky a knihy s uvedenou tematikou, ktoré deti zároveň rozvíjajú aj zabávajú.

7) Informácie o výsledkoch inšpekčnej činnosti vykonanej Štátnou školskou inšpekciou v škole

V školskom roku 2022/2023 Štátna školská inšpekcia nevykonala v materskej škole inšpekčnú činnosť.

8) Informácie o priestorových a materiálnych podmienkach školy

Priestorové podmienky

Materská škola pri zdravotníckom zariadení nemá vlastnú budovu, jej pracoviská vrátane riaditeľstva sú v prenajatých priestoroch nemocníc.

Sídlo (riaditeľstvo) materskej školy je v budove Národného ústavu detských chorôb na Limbovej ulici č. 1 v Bratislave.

Materská škola má svoje pracoviská - triedy v:

- **NÚDCH Bratislava, Limbová 1, Bratislava.** Na účely predškolskej edukačnej činnosti sú takmer na každom oddelení nemocnice zriadené účelové miestnosti – triedy materskej školy (herne);
- **Univerzitnej nemocnici Bratislava, nemocnica akademika L. Déreza - Klinika infektológie a geografickej medicíny, Limbová 5, Bratislava;**
- **Univerzitnej nemocnici Bratislava, nemocnica sv. Cyrila a Metóda, Antolská 11, Bratislava;**

Výchovno-vzdelávacia činnosť s hospitalizovanými deťmi predškolského veku sa vykonáva v účelových miestnostiach (herniach) na Klinike detskej neurológie, Detskej dermatovenerologickej klinike, Ortopedickej klinike, Detskej ORL klinike, Klinike detskej oftalmológie, Klinike detskej psychiatrie, Klinike pediatickej urológie, Klinike detskej chirurgie, Detskej klinike, Klinike detskej hematológie a onkológie, Klinike infektológie a geografickej medicíny – individuálna činnosť na nemocničných izbách, Klinike pre deti a dorast A. Getlíka – Antolská.

Priestorové usporiadanie a funkčné členenie herní umožňuje deťom:

- komunikáciu pri spoločných činnostiach,
- bezbariérový pohyb,
- bezbariérový prístup k hračkám a pomôckam,
- hrové prostredie podľa vlastného zámeru,
- vykonávať činnosti podľa vlastného tempa (na základe schopností, možností),
- hrať sa a tvoriť podľa vlastných predstáv na základe samostatného rozhodovania sa pri výbere činností,
- dodržiavať vopred stanovené pravidlá pri ukladaní hračiek a pri manipulácii s predmetmi, učebnými pomôckami.

Vo vnútornom prostredí triedy (herne) je vytvorený priestor pre:

- hry a vzdelávacie aktivity (hrové kútiky, centrá aktivít),
- priestor pre oddych a relaxáciu.

Materiálne podmienky

- získavanie finančných prostriedkov z mimorozpočtových zdrojov na skvalitnenie materiálno-technického vybavenia materskej školy – sponzorstvo, projekty a pod.,
- modernizácia tried na jednotlivých oddeleniach - v spolupráci s kompetentnými zamestnancami jednotlivými nemocnic, v ktorých má materská škola svoje pracoviská (triedy),
- dopĺňanie inventáru materskej školy počítačovou technikou, didaktickými, špeciálnymi a kompenzačnými pomôckami,
- aktualizácia/inovácia knižnice pre potreby PZ odbornou literatúrou z oblasti pedagogiky, špeciálnej pedagogiky a psychológie.

Materiálne vybavenie tried (herní) zodpovedá vekovej štruktúre detí predškolského veku, ich zdravotnému a prísny hygienickým požiadavkám.

9) Spolupráca materskej školy so zákonnými zástupcami detí a ďalšími fyzickými osobami a právnickými osobami, ktoré sa na výchove a vzdelávaní v materskej škole podieľajú

Kvalitatívna úroveň spolupráce je v prvom rade podmienená úrovňou profesionálnej etiky a stupňom osobnostnej zrelosti pedagogických zamestnankýň materskej školy, vrátane riaditeľky.

Obsahová náplň celej spolupráce (komunikácie) sa konkretizuje vzhľadom na individuálne potreby zdravotne znevýhodneného dieťaťa v súlade s filozofiou a koncepčným zameraním materskej školy.

Do oblasti pôsobenia učiteliek v materskej škole pri zdravotníckom zariadení patria aj odborné konzultácie so zákonným zástupcom chorého alebo zdravotne oslabeného dieťaťa (pedagogické a špeciálno-pedagogické poradenstvo).

Poradenská činnosť obsahuje pedagogickú a zdravotnú osvetu a individuálne výchovné poradenstvo. Individuálne výchovné poradenstvo spočíva v nasmerovaní zákonných zástupcov na účinné výchovné postupy z hľadiska humanistickej orientovanej výchovy. Pomáha zákonnému zástupcovi objaviť v dieťati silné stránky osobnosti a nadobudnúť tak adekvátny prístup a úctu k svojmu dieťaťu.

Učiteľka nepodáva zákonným zástupcom informácie o zdravotnom stave ich dieťaťa.

Etickým princípom výchovného poradenstva ako aj celej dobre fungujúcej spolupráce materskej školy s rodinou je, že učiteľka zachováva mlčanlivosť o konkrétnej rodine.

Obsahová náplň celej spolupráce sa konkretizovala vzhľadom na individuálne potreby chorého alebo zdravotne oslabeného dieťaťa v súlade s filozofiou a koncepčným zameraním materskej školy.

V záujme účinného a jednotného pôsobenia na dieťa je dôležitá spolupráca materskej školy nie len so zákonnými zástupcami dieťaťa, ale i so zdravotníckym personálom, prípadne s inými odborníkmi zainteresovanými do komplexnej starostlivosti o zdravotne znevýhodnené dieťa (psychológom, logopédom, sociálnym pracovníkom a pod.).

Vedenie materskej školy sa podieľalo na koordinovanom postupe jednotlivých odborníkov zainteresovaných do procesu edukácie detí v materskej škole, prehľbovalo spoluprácu so zriaďovateľom, s vedením nemocníc, v ktorých má materská škola svoje pracoviská (triedy), radou školy, so základnou školou pri zdravotníckom zariadení - organizovanie spoločných kultúrnych podujatí pre hospitalizované deti (Mikuláš, MDD).

Spolupráca s vedením nemocníc a so zriaďovateľom RÚŠS v Bratislave bola na vysokej úrovni, ústretová (efektívna), viedla k vytváraniu optimálnych finančných podmienok pre kvalitný edukačný proces v materskej škole.

10) Informácie o oblastiach, v ktorých materská škola dosahuje dobré výsledky a o oblastiach, v ktorých má materská škola rezervy.

Oblasti, v ktorých materská škola dosahuje dobré výsledky:

➤ školský vzdelávací program (ŠkVP)

- ŠkVP „Hravo-zdravo“ a učebné osnovy predstavujú základný, otvorený kurikulárny dokument materskej školy pri ZZ s možnosťou úprav za účelom skvalitňovania výchovy a vzdelávania detí chorých a zdravotne oslabených na základe pedagogických skúseností z praxe
- ucelená štruktúra ŠKVP s dôrazom na prepojenosť s víziou, koncepčnými zámermi a profiláciou materskej školy - ***ochrana a podpora zdravia ako prioritnej hodnoty človeka, výchova k prevencii, zdravej výžive, zdravému životnému štýlu a k praktickým činnostiam chrániacim zdravie***
- vytvorenie vlastných výkonových štandardov so zameraním na oblasť finančnej gramotnosti, oblasť ľudských práv a práv dieťaťa - rozšírenie obsahu a rozsahu výchovy a vzdelávania nad rámec ŠVP pre predprimárne vzdelávanie v materských školách a VP pre deti choré a zdravotne oslabené
- elektronická forma UO/plánovania výchovno-vzdelávacej činnosti
- profesionalita a odbornosť spracovania učebných osnov (UO) - participácia pedagogických zamestnancov na tvorbe/inovácii ŠkVP

➤ výchovno-vzdelávacia činnosť (VVC)

kvalitu a výsledky VVČ vo veľkej miere ovplyvňuje:

- priaznivá socioemocionálna klíma v triedach materskej školy (atmosféra dôvery, bezpečnosti a istoty...)
- vysoko individuálny profesionálny špeciálno-pedagogický prístup k chorým a zdravotne oslabeným deťom
- zvyšovanie miery odolnosti detí voči náročným záťažovým situáciám v oblasti sociálnej komunikácie a negatívne pôsobiaceho nemocničného prostredia
- efektívna komunikácia a spolupráca pedagogických zamestnancov so zdravotníckym personálom, odbornými zamestnancami nemocníc a zákonnými zástupcami hospitalizovaných detí
- organizácia činností „Denný poriadok“ v triedach materskej školy (príloha č. 1)
- dostatočné materiálne-technické vybavenie a možnosti využitia IKT v skupinovej a individuálnej práci s dieťaťom (notebooky, interaktívna tabuľa, digitálne hračky, interaktívne knihy, výučbové CD programy)
- modernizácia priestorov tried materskej školy v NÚDCH, UNB na Antolskej ulici
- integrácia vzdelávacích oblastí (príloha č. 2) - komplexné rozvíjanie osobnosti detí chorých a zdravotne oslabených detí
- uplatňovanie/realizácia didaktických inováčných postupov, metód, foriem a stratégií výchovno-vzdelávacej činnosti v praxi
- modifikácia obsahu, rozsahu a cieľov výchovy a vzdelávania (v zmysle ich redukovania/rozširovania) vo väzbe na učebné osnovy ŠkVP - diferencovanie výchovno-vzdelávacích cieľov s rešpektovaním vekových a individuálnych možností, schopností, potrieb dieťaťa vo väzbe na zdravotný stav
- efektívne využívanie hry ako metódy poznávania a učenia - experimentovaním, bádanim, s ohľadom na ich individuálne možnosti, schopnosti, záujmy a aktuálny zdravotný stav - aktivizácia zážitkového učenia a zmyslového vnímania detí (spontánne hrové činnosti detí, pedagógom plánované priamo riadené aktivity, pedagógom plánované, nepriamo riadené aktivity)
- flexibilita pedagogických zamestnancov, využívanie situačného rozhodovania, improvizáčnej schopnosti a spôsobilosti pedagogických zamestnancov deti zaujať, reagovať na ich premenlivé potreby, nálady, liečebný režim a na neustálu zmenu v detského kolektívu
- implementácia podporných terapií (realizácia vybraných prvkov muzikoterapie, arteterapie, psychomotorickej terapie)
- inovované technické zázemie/vybavenie (PC, notebooky)

➤ **profesijný rozvoj pedagogických zamestnancov**

- príprava a realizácia aktualizáčného vzdelávania - vysoká odbornosť pedagogických zamestnancov – garancia kvality vzdelávania
- metodické poradenstvo formou učiteľ- učiteľ v rámci MZ
- riadenie procesu adaptácie nových pedagogických zamestnancov - adaptačné vzdelávanie organizované materskou školou
- aktívna vzájomná spolupráca pedagogických zamestnancov materskej školy a zdravotníckych zamestnancov kliník – účasť na odborných seminároch, školeniach (KDHaO)

➤ **imidž a kvalita školy**

- vysoká úroveň predprimárneho vzdelávania detí chorých a zdravotne oslabených v špecifických podmienkach troch bratislavských zdravotníckych zariadeniach
- pozitívne reakcie a hodnotenie zo strany vedenia nemocníc, zdravotníckeho personálu a odborných zamestnancov nemocníc, zákonných zástupcov detí, inšpekcie a zriaďovateľa
- poskytovanie pedagogického a špeciálno-pedagogického poradenstva zákonným zástupcom detí
- úspešná realizácia podporných projektov so zameraním na skvalitnenie výchovy, vzdelávania a materiálno-technického vybavenia materskej školy
- komplexnosť, aktuálnosť a prehľadnosť webstránky/informačného letáku o pôsobnosti materskej školy pri zdravotníckom zariadení
- realizácia kultúrno-spoločenských akcií, workshopov pre hospitalizované deti
- autorstvo/spoluautorstvo metodických materiálov/publikácií v oblasti predprimárneho vzdelávania detí chorých a zdravotne oslabených
- informačný leták o postavení a funkcii materskej školy pre zákonných zástupcov hospitalizovaných detí

➤ **kvalita riadenia**

- vytváranie pozitívnej pracovnej klímy
- otvorená komunikácia
- delegovanie úloh pre zamestnancov
- využívanie novo nastaveného systému hodnotenia a odmeňovania zamestnancov (motivácia pre zamestnancov, vypracované kritériá hodnotenia v súlade s kompetenčným profilom PZ a vykonanou pracovnou činnosťou)
- intenzívna podpora interpersonálnych vzťahov (rešpektovanie zamestnancov, poskytovanie individuálnej podpory a pomoci jednotlivcom/iniciovanie a podpora tímovej práce)
- zlepšovanie pracovných podmienok zamestnancov materskej školy (rekonštrukcia priestorov zborovne, šatní pre pedagogických zamestnancov, kancelárie ekonomického úseku a úseku PaM)

➤ **kvalita ľudských zdrojov**

- otvorená komunikácia
- včasné riešenie konfliktov/zát'azových situácií
- tímová spolupráca
- zodpovednosť a spoľahlivosť (lojalita) zamestnancov školy

Oblasti, v ktorých má materská škola rezervy:

- chýbajúca spätná väzba pri realizácii výchovy a vzdelávania pri krátkodobej hospitalizácii dieťaťa
- absencia samostatnej triedy na Detskej dermatovenerologickej klinike
- nedostatočná prezentácia materskej školy pri vstupe do budov nemocníc, v ktorých má materská škola svoje pracoviská
- málo priestoru pre spoločnú komunikáciu zamestnancov školy (často iba prostredníctvom e-mailu, chýba osobný kontakt)

- absencia internetového pripojenia na jednotlivých pracoviskách/triedach na klinikách
- absencia IT technika

Závery zo Správy o výsledkoch a podmienkach výchovno-vzdelávacej činnosti materskej školy za školský rok 2022/2023

- podporovať existenciu a význam fungovania materských škôl pri zdravotníckych zariadeniach
- realizovať, aktualizovať, overovať ciele a úlohy ŠkVP v praxi za aktívnej spoluúčasti pedagogických zamestnancov so zameraním na profiláciu materskej školy
- zvyšovať odbornú špeciálno-pedagogickú a metodickú úroveň pedagogických zamestnancov
- pokračovať v zavádzaní didaktických inovácií (metódy, formy, stratégie) do výchovno-vzdelávacej činnosti, využívať interaktívny model edukácie, zážitkové učenie, stimulovať zmyslové vnímanie detí (inovatívne učebné pomôcky, špeciálne pomôcky, digitálne technológie, interaktívne hračky), klásť dôraz na rozvoj aktivity a tvorivosti detí s ohľadom na ich zdravotný stav
- naďalej podporovať rozvíjanie predčitateľskej, prírodovednej, matematickej a finančnej gramotnosti detí v špecifických podmienkach materskej školy pri zdravotníckom zariadení
- pokračovať v ochrane a uplatňovaní práv chorého a zdravotne oslabeného dieťaťa
- skvalitňovať spoluprácu so zdravotníckym personálom (akceptovať liečebný režim, vnútornú organizáciu kliník), zákonnými zástupcami hospitalizovaných detí (poskytovať poradenstvo v oblasti výchovy a vzdelávania), ŠPÚ a MŠVVaŠ SR (pri dopĺňaní zákonov a vzdelávacích programov pre školy pri zdravotníckych zariadeniach), v zmysle vytvárania optimálnych podmienok pre komplexný rozvoj osobnosti chorého a zdravotne oslabeného dieťaťa predškolského veku
- podporiť prezentáciu materskej školy a jej výsledky práce na verejnosti (zapojiť pedagogických zamestnancov do publikačnej činnosti, medializácie, účasti na odborných konferenciách, projektoch, výstavách, súťažiach apod.)
- inovovať technické vybavenie (PC, notebooky) materskej školy
- zabezpečiť interného IT technika
- utužovať vzťahy v pracovnom kolektíve spoločnými akciami
- vytvárať priateľskú, partnerskú atmosféru s pozitívnou pracovnou klímou
- skvalitňovať web stránku materskej školy pravidelnou aktualizáciou
- zrealizovať spoluprácu a výmenu skúseností so slovenskými alebo zahraničnými materskými školami pri zdravotníckych zariadeniach.

Mgr. Vratislava Kurthová
riaditeľka materskej školy

príloha č. 1

Materská škola pri zdravotníckom zariadení Limbová č. 1, 833 40 Bratislava

Denný poriadok

Denný poriadok je v súlade s psychohygienickými zásadami detí v predškolskom veku, je prispôsobený liečebnému režimu na jednotlivých klinikách nemocníc, nenaruša liečebný proces, zabezpečuje individuálny čas a dĺžku spánku dieťaťa vrátane možnosti ranného dospievania. Je schválený riaditeľkou materskej školy a prednostom príslušnej kliniky.

Denný poriadok v triedach materskej školy bol zostavený tak, aby vytváral dostatočný priestor pre hru a hrové činnosti podľa výberu detí, zdravotné cvičenia, dopoludňajšie vzdelávacie aktivity, osobnú hygienu, činnosti zabezpečujúce životosprávu (osobná hygiena, stravovanie, stolovanie a odpočinok).

Hry a hrové činnosti podľa výberu detí sme realizovali každodenne v závislosti od potrieb detí (hry spontánne, námetové, konštruktívne, spoločenské a pod.). Prostredníctvom hry sa dieťa odpútavalo od vlastnej choroby, nepríjemných zážitkov, ktoré sú spojené s jeho aktuálnym zdravotným stavom a s jeho pobytom v zdravotníckom zariadení.

V hrách a hrových činnostiach si deti rozvíjali komunikačné, sociálne, personálne a pracovné kompetencie, upevňovali si kladné spoločenské vzťahy, návyky a formy slušného správania sa, základné lokomočné pohyby, pri manipulácii s rôznymi druhmi stavebníc a materiálom si deti zdokonaľovali jemnú motoriku rúk.

Vzdelávacie aktivity (plánovaný, riadený pedagogický proces) sme realizovali v rámci hier a hrových činností alebo ako samostatnú organizačnú formu počas dňa v skupine detí (v herni - triede) alebo individuálne (pri lôžku a v triede).

Dopoludňajšie i popoludňajšie vzdelávacie aktivity sme realizovali v súlade s učebnými osnovami. Boli zamerané na oboznamovanie, získavanie, ovládanie a zautomatizovanie vedomostí, zručností a návykov detí. Nové poznatky sme deťom sprístupňovali v rámci možností prostredníctvom zážitkového učenia zaradovaním rôznych interaktívnych aktivít, ale vzhľadom na špecifiká materskej školy pri zdravotníckom zariadení aj sprostredkovane.

Pobyt vonku

Pobyt detí vonku sa uskutočňoval len za priaznivého počasia (v letných mesiacoch) po konzultácii s ošetrojúcim lekárom s deťmi, ktorým to zdravotný stav dovolil (za fyzickej prítomnosti zdravotnej sestry alebo pomocného zdravotného personálu).

Odpočinok a činnosti zabezpečujúce životosprávu sa uskutočňovali v stanovenom čase v súlade s denným poriadkom materskej školy a režimom dňa jednotlivých kliník nemocníc.

Všetky organizačné formy boli po pedagogicko-psychologickej stránke rovnocenné a rozvíjali komplexne kognitívnu, sociálno-emocionálnu a senzomotorickú stránku osobnosti dieťaťa.

príloha č. 2

**Materská škola pri zdravotníckom zariadení
Limbová č. 1, 833 40 Bratislava**

Výsledky a podmienky výchovno-vzdelávacej činnosti z hľadiska vzdelávacích oblastí

Vzdelávacia oblasť JAZYK A KOMUNIKÁCIA a jej podoblasti (*hovorená reč, písaná reč*)

V podoblasti **hovorená reč** sme sa zameriavali na rozvíjanie komunikačných konvencií, na správnu artikuláciu a výslovnosť jednotlivých hlások a hláskových skupín a gramatickú správnosť a spisovnosť (využívala som hry, riekanky, básne). U niektorých detí bola nižšia aktivita vo verbálnej komunikácii, väčší počet detí malo nesprávnu výslovnosť niektorých hlások. Z toho dôvodu boli zaradované do činností jazykové hry, riekanky a básne s problematickými hláskami.

Podoblasť **písaná reč** v sebe zahŕňala chápanie jej obsahu, významu a funkcií, jej formálnych charakteristík. Deti pracovali s knihami, rôznymi textami, poznávali ich autorov a ilustrátorov, viedli sme ich k vnímaniu a chápaniu čítaných textov.

Deti spoznávali rôznorodé literárne žánre. K obohacovaniu aktívnej slovnej zásoby sme využívali slovné hry na tvorbu homoným, prirovnaní, synonym, pomocou ilustrácií deti reprodukovali udalosti prečítaného textu, vyjadrovali zážitky z čítania výtvarne, pohybom aj dramaticky, opticky odlišovali text od ilustrácie, pomocou rytmického sprievodu a s pomocou učiteľky vyčleňovali slabiky v slovách a tiež sa pokúšali určiť začiatkové písmeno a identifikovali niektoré písmená abecedy.

Poskytovali sme deťom podnetné prostredie na oboznamovanie sa s písanou kultúrou prostredníctvom našej malej knižnice s detskou literatúrou (próza, poézia, encyklopédie, atlasy, hovoriace knihy : „Mia v meste, Mia na farme“), ranných písaných odkazov na tabuli (deň, mesiac, rok, téma týždňa, počasie), tvorbou vlastných kníh, vytváraním maľovaných písmenok a slov s využitím pet vrchnákov. Zaradovali sme aj vybrané aktivity na rozvoj fonematického uvedomovania v zmysle metodiky F.B. El'konina.

Výkonové štandardy v danej podoblasti sme rozvíjali s využitím IKT (získavanie nových informácií a porovnávanie ich s vlastnou skúsenosťou a vedomosťami z iných zdrojov) a dostupných učebných pomôcok. Každodenne sme dbali na správnu a spisovnú verbálnu komunikáciu detí.

Na rozvoj grafomotorických predpokladov písania sme využívali kresliaci materiál, pracovné listy a zošity, prostredníctvom ktorých sme viedli deti k správnejmu spôsobu písania jednotlivých grafomotorických prvkov s využívaním odporúčaných metodických postupov, s uplatnením správneho spôsobu sedenia, dodržiavania primeranej vzdialenosti očí od podložky, správneho úchopu ceruzky a vyvíjania primeraného tlaku na podložku.

Vzdelávacia oblasť MATEMATIKA A PRÁCA S INFORMÁCIAMI a jej podoblasti *(čísla a vzťahy, geometria a meranie, logika, práca s informáciami)*

V podoblasti **čísla a vzťahy** deti zisťovali počet predmetov v skupine a riešili rôzne úlohy súvisiace s počtom od 1 do 5 , príp. do 10. Umožnili sme deťom zisťovať počet pomocou hmatu, sluchu. Mali možnosť manipulovať s predmetmi, pridávať, odoberať, dávať spolu a rozdeľovať. Deti pracovali aj so skupinami predmetov, v ktorých určovali viac, menej, rovnako.

Podoblasť **geometria a meranie** podporovala orientáciu detí v priestore a rovine, deti určovali polohu objektov pomocou slov a slovných spojení napr. vpredu, vzadu, vpravo, vľavo. Využívali sme rôzne druhy stavebníc na stavanie a skladanie, deti kreslili a modelovali podľa predlohy rovné, krivé, otvorené aj uzatvorené čiary. Niektoré deti mali problém pri spájaní bodov do obrazcov, pri riešení bludiská a zaznamenávaní pohybov v štvorcovej sieti pomocou symbolov.

Deti sa oboznamovali s plošnými a priestorovými geometrickými útvarmi, porovnávali ich, merali - určovali ich dĺžku, šírku, výšku pomocou stupňovania prídavných mien (napr. dlhší, kratší, širší). Určovali polohu predmetov, umiestňovali ich v usporiadanom rade (napr. prvý, druhý, posledný, hneď za, prostredníctvom dramatizácie rozprávok „O repe, O rukavičke, Domček, kto v tebe býva apod.).

V podoblasti **logika** sme poskytovali deťom priestor na riešenie pravdivých a nepravdivých tvrdení, vytváranie skupín a ich triedenie. Rozvíjali sme chápanie postupnosti predmetov, deti rozhodovali o tom či dané predmety majú alebo nemajú danú vlastnosť. Zo skupiny objektov vyberali, alebo triedili dané predmety na základe určenej vlastnosti napr. farba, tvar, veľkosť apod.

V podoblasti **práca s informáciami** sme využívali digitálne pomôcky a hračky, (programovateľná digitálna hračka BEE BOT s podložkou, grafické programy RNA a Tux Point, edukačné programy na PC - Detský kútik, Stieffel – Dopravné prostriedky, Cirkus šaša Tomáša, Veselá lienka a pod.).

Vzdelávacia oblasť ČLOVEK A PRÍRODA a jej podoblasti *(vnímanie prírody, rastliny, živočíchy, človek, neživá príroda, prírodné javy)*

V podoblasti **vnímanie prírody** sme vytvárali edukačné situácie, v ktorých mali deti možnosť prezentovať aktuálne predstavy o prírodných javoch, predmetoch a situáciách. Deti rozlišovali živú a neživú prírodu, pozorovateľné zmeny v prírode a zmeny ročných období. Deti si rozvíjali pozitívne postoje k prírode, utvárali si základy environmentálneho vedomia, význam prírody pre človeka.

Podoblasť **rastliny** umožnila deťom sprostredkovane porovnávať časti rôznych rastlín, hľadanie ich spoločných a rozdielnych znakov, spoznávanie vybraných liečivých a jedovatých rastlín s dôrazom na prevenciu zdravia a možnosti poškodenia zdravia. Deti diskutovali o rôznych druhoch ovocia a zeleniny, o tom že ovocie a zelenina sú rastlinného pôvodu a získavajú sa pestovaním v záhradách, sadoch a na poliach a spoznávali význam ich konzumácie pre zdravie človeka. Skúmali klíčenie a rast rastlín, že sú prejavom ich života.

V podoblasti **živočích** deti sprostredkované pozorovali a porovnávali rôzne druhy živočíchov podľa vonkajších znakov, životných potrieb, spôsobu ich života, pohybu, vývinu, získavania potravy a podmienok, v ktorých žijú.

Podoblast' **človek** umožnila deťom spoznávať jednotlivé orgány ľudského tela, prejavy života človeka a procesy, ktoré prebiehajú v ľudskom tele: dýchanie, trávenie, krvný obeh, zmyslové vnímanie. Uvedená podoblast' poskytovala množstvo podnetov, v ktorej mali deti možnosť získavať aj priame skúsenosti s reálnymi javmi a situáciami (priamo v ošetrovni, pri vyšetrovaní lekárom, absolvovaním odborných vyšetrení apod.).

V podoblasti **neživá príroda** deti získavali poznatky o prítomnosti vody a vzduchu v prírode, o význame vody a vzduchu pre človeka, rastliny a živočích. Poukazovali sme na problémy znečistenia vody a upozorňovali na nebezpečenstvo pitia vody z neznámych zdrojov. Deti sa oboznámili s planétou Zem, s inými planétami, so Slnkom a hviezdami, s Mesiacom a vesmírom.

Podoblast' **prírodné javy** ponúkla deťom možnosť osvojiť si aktuálne predstavy o vybraných prírodných javoch: svetlo a tieň, teplo, topenie a tuhnutie, vyparovanie, rozpúšťanie látok vo vode, vznik zvuku, sily a pohybu, magnetizmu, i voľnom páde predmetov pozorovaním, experimentovaním a badaním.

Nedostatočné množstvo reálnych podnetov obmedzovalo u detí možnosť získavania priamych skúseností s reálnymi predmetmi, javmi a situáciami. Rozvíjanie prírodovednej gramotnosti sa viazalo na nadobudnuté poznatky a skúsenosti detí, sprostredkované pozorovaním založené na zmyslovom a zážitkovom vnímaní bolo možné v takej miere, v akej to charakter ochorenia a podmienky zdravotníckeho zariadenia dovolili.

Vzdelávacia oblasť ČLOVEK A SPOLOČNOSŤ a jej podoblasti
(orientácia v čase, orientácia v okolí, dopravná výchova, geografia okolia, história okolia, národné povedomie, ľudia v blízkom a širšom okolí, základy etikety, ľudské vlastnosti a emócie, prosociálne správanie)

V podoblasti **orientácia v čase** sme viedli deti k uvedomovaniu si postupnosti činností, ktoré tvoria režim dňa, o povinnostiach v rámci režimu dňa sme viedli deti k tomu, aby sa orientovali v časových súvislostiach dňa, týždňa a roka v spojení s konkrétnymi činnosťami.

Podoblast' **orientácia v okolí** umožnila deťom chorým a zdravotne oslabeným oboznámiť sa s interiérom a exteriérom zdravotníckeho zariadenia – nemocnice a sprostredkované sa oboznámiť s fungovaním a významom verejných inštitúcií a služieb napr. polícia, pošta, obchod

V podoblasti **dopravná výchova** sme sa venovali bezpečnému spôsobu pohybu po chodníku, obozretnosti na ceste, správaniu sa dieťaťa v hromadnej doprave a v úlohe spolujazdca. Deti poznávali základné pravidlá správania sa účastníkov cestnej premávky týkajúce sa cyklistov, kolobežkárov, korčuliarov, oboznámili sa s rôznymi druhmi dopravných prostriedkov, podľa miesta ich pohybu, spôsobu používania a možnostiach presunu.

V podoblastiach **geografia okolia, história okolia, národné povedomie** si deti sprostredkované rozvíjali informácie o okolitej krajine, prírodnom prostredí, našej vlasti, historických pamiatkach, tradíciách a folklóre. Deti sa oboznámili so Slovenskou republikou,

jej hlavným mestom a štátnymi symbolmi. Využívali sme informácie z internetu, sústreďovali sme sa na poznávanie a orientovanie sa v okolí prostredníctvom dominant mesta, v ktorom sa naše zdravotnícke zariadenie nachádza.

Podoblasť **Pudia v blízkom a širšom okolí** umožnila deťom prezentovať skúsenosti o vlastnej rodine, rodinných väzbách a nadväzovať kontakty s inými osobami.

Základy etického správania sa (pozdrav, prosba, poďakovanie, rešpektovanie dohodnutých pravidiel spoločenského správania sa) boli rozvíjané v podoblasti **základy etiky**.

Ľudské vlastnosti a emócie ako samostatná podoblasť poskytovala deťom príležitosti na identifikovanie pozitívnych a negatívnych vlastností. Umožňovali sme deťom vyjadrovať vlastné pocity. Deťom sme pomáhali zorientovať sa v pozitívnych a negatívnych emóciách druhých osôb.

V podoblasti **prosociálne správanie** sme sa zamerali na utváranie predpokladov pre prosociálne cítenie a správanie detí. Dôraz sme kládli na to, aby pre deti bola modelom pozitívneho etického správania učiteľka. K tomu sme využívali rolové hry a zážitkové učenie. K chápaniu vhodného a nevhodného správania sme využívali rozprávky a príbehy, kde si hrdinovia príbehov navzájom pomáhali.

Vzdelávacia oblasť ČLOVEK A SVET PRÁCE a jej podoblasti
(materiály a ich vlastnosti, konštruovanie, užívateľské zručnosti, technológie výroby, remeslá a profesie)

Deti skúmali vlastnosti predmetov, triedili ich podľa materiálov, z ktorých sú vyrobené, zamýšľali sa nad možnosťou ich použitia, príp. recyklovania – triedenia odpadu. Riešili jednoduché konštrukčné úlohy, s jednoduchými technickými problémami, rozvíjali si konštrukčnú tvorivosť a cit pre efektívne a bezpečné postupy práce (skrutkovacia a zatĺkacia stavebnica, stavebnica LEGO DACTA, papier, technický a odpadový materiál, plastelína, kinetický piesok, cesto. Deti využívali pri konštruovaní vlastnú fantáziu, prácu podľa predlohy, kresleného návodu. Manipulovali s drobnými predmetmi, s rôznym materiálom, spoznávali predmety dennej potreby, rozvíjali si užívateľské zručnosti pri práci s PC a inými elektronickými zariadeniami. Skúmali fungovanie a spôsob využitia vybraných jednoduchých mechanizmov na bežne dostupných nástrojoch a zariadeniach (rovnoramenné váhy, ručný kuchynský šľahač, naklonená rovina, ozubené kolesá...). Sprostredkovali sme deťom vedomosti o výrobe a výrobnom postupe niektorých vybraných výrobkov - výroba chleba, masla, džúsu z ovocia, príprava čaju zo sušených bylín, sušenie liečivých rastlín, ovocia a pod.. Deti sprostredkované spoznávali rôzne tradičné remeslá, opisovali postupy prípravy vybraných produktov tradičných remesiel - napríklad hrnčiarstvo, tkáčstvo, košíkárstvo. Oboznamovali sa s obsahom pracovnej náplne vybraných povolání a profesií: napr. lekár, šofér, učiteľ, policajt a pod.

Vzdelávacia oblasť UMENIE A KULTÚRA – hudobná výchova a jej podoblasti
(rytmické činnosti, vokálne činnosti, inštrumentálne činnosti, perцепčné činnosti, hudobno-pohybové činnosti, hudobno-dramatické činnosti)

V podoblasti **rytmické činnosti** deti rytmizovali riekanky, slová, slovné spojenia. Vytvárali rytmické sprievody k riekankám a piesňam. Využívali pri tom hru na telo a rytmické hudobné nástroje Orffovho inštrumentára.

Spev ľudových a detských umelých piesní bol súčasťou podoblasti **vokálne činnosti**. Deti si postupne osvojovali návyk správneho speváckeho dýchania realizáciou dychových rozcvičiek a hier s dychom. Prostredníctvom hlasových rozcvičiek, hier s hlasom a vokálnych hier si deti rozširovali detský hlasový rozsah, rozvíjali základné spevácke schopnosti a zručnosti.

V podoblasti **inštrumentálne činnosti** deti aktívne využívali vybrané hudobné nástroje Orffovho inštrumentára, samostatne zhotovené elementárne hudobné nástroje na vyjadrenie charakteru, rytmu, nálady piesne či hudobnej skladby (palice, nástroje s kameňov, z pet fliaš naplnených vodou, ryžou.).

V rámci **percepčných činností** deti počúvali vybrané hudobné skladby a piesne, sluchom rozlišovali zvuky a tóny, zdroj hudobného a nehudobného zvuku. Pri počúvaní hudby deti identifikovali niektoré vyjadrovacie prostriedky hudby. Vlastné pocity z počúvanej hudby deti vyjadrovali verbálne, pohybom, výtvarne alebo dramaticky. Využívali sme hudobné hádanky, hudobné hry na rozvíjanie sluchovej percepcie a analýzy.

Hudobno-pohybové činnosti patrili medzi každodenné činnosti, v ktorých si deti rozvíjali a upevňovali správne držanie tela, kultivovaný pohyb pri pohybovom vyjadrení obsahu riekaniek, piesní a hudby, ako i dodržiavanie pravidiel v hudobno-pohybových hrách.

Hudobno-dramatické činnosti napomáhali stvárňovať detské piesne a hudobné skladbičky primeranými dramatickými výrazovými prostriedkami.

Prostredníctvom prvkov muzikoterapie sme vytvárali situácie, v ktorých deti využívali prvky hudobno-dramatickej improvizácie a hudobno-dramatickej interpretácie.

Vzdelávacia oblasť UMENIE A KULTÚRA – výtvarná výchova a jej podoblasti *(výtvarné činnosti s tvarom na ploche, výtvarné činnosti s tvarom v priestore, výtvarné činnosti s farbou, spontánny výtvarný prejav, synestézia, vnímanie umeleckých diel)*

V podoblasti **výtvarné činnosti s tvarom na ploche** si deti rozvíjali hravé skladanie nefiguratívnych tvarov a figuratívnych tvarov. Rozvíjali si predstavivosť pri pohľade na tvar bez významu, ktorý následne dokresľovali alebo domaľovali.

V podoblasti **výtvarné činnosti s tvarom v priestore** deti modelovali jednoduché figurálne, nefigurálne a geometrické tvary. Pri vytváraní priestorovej zostavy používali hotové prvky, upevňovali ich najčastejšie lepením. Podľa inštrukcií učiteľky deti vytvárali jednoduché papierové skladačky.

V podoblasti **výtvarné činnosti s farbou** deti spoznávali názvy základných a zmiešaných farieb, realizovali jednoduché maliarske techniky, experimentovali s vlastnosťami farieb, viedli rozhovory o farbách a pocitoch, ktoré v nich vyvolávajú. Deti si osvojovali návyky správneho držania maliarskeho nástroja a miešania farieb.

V podoblasti **spontánny výtvarný prejav** sme aktivity zamerali na spontánnu kresbu, modelovanie, priestorové vytváranie s dôrazom na sebvýjadrenie a uplatnenie vlastných citov, vnemov, predstáv a fantázie. Zamerali sme sa na kresbu postavy človeka, zvierat. Deti si rozvíjali a upevňovali návyky správneho držania kresliaceho nástroja a koordináciu oko - ruka.

Synestézia umožnila deťom realizovať aktivity zamerané na zmyslové vnímanie, snímanie rozmanitých povrchov technikou frotáže. Viedli sme deti k pomenúvaniu rôznych hmatových pocitov z frotážovaných povrchov. Tieto aktivity sme umocňovali percepciou reprodukovanej hudobnej skladby s dôrazom na zrakovú, hmatovú a zvukovú skúsenosť.

Deti chuťové zážitky vyjadrovali prostredníctvom farby a výtvarne reagovali aj na hudbu prostredníctvom muzikomalby dynamického aj relaxačného charakteru (muzikoterapia).

V podoblasti **vnímanie umeleckých diel** sme zamerali schopnosť detí aktívne vnímať autorské výtvarné dielo a jeho opis. Viedli sme rozhovory o výtvarných dielach a pokúšali sme sa umelecké diela stvárniť prostredníctvom pohybu, dramaticky.

Vzdelávacia oblasť ZDRAVIE A POHYB a jej podoblasti *(zdravie a zdravý životný štýl, hygiena a seba obslužné činnosti)*

V podoblasti **zdravie a zdravý životný štýl** si deti rozvíjali základné postoje k zdraviu ako prioritnej hodnoty človeka. Deti si utvárali pozitívne postoje, ktoré spočívali v úcte k svojmu zdraviu a k zdraviu iných v bežných i krízových situáciách, k zdravému životnému štýlu, k prevencii ochorení a úrazov, k praktickým zručnostiam, ktoré prispievajú k upevňovaniu a ochrane vlastného zdravia. Rozlišovali stav zdravia a choroby, zdravé a nezdravé stravovanie, dodržiavali zásady ochrany zdravia s pomocou dospelých, zoznamovali sa so stavbou ľudského tela, funkciou jednotlivých orgánov a s dentálnou hygienou. Uvedomovali si dôležitosť pohybu pre zdravie človeka a osvojovali si správne držanie tela v stoji a v sede. Podporovali a ozvíjali sme u detí kritické myslenie pri zdôvodňovaní a argumentácii rozlišovania príčin možného nebezpečenstva a poškodenia zdravia a vyjadrovali pozitívne postoje k svojmu telu prostredníctvom rôznych umeleckých výrazových prostriedkov.

Podoblasť **hygiena a sebaobslužné činnosti** bola súčasťou každodenných činností. Deti si rozvíjali zvládanie a dodržiavanie základných hygienických, sebaobslužných návykov, návykov správneho stolovania a udržiavania poriadku vo svojom okolí.

Výkonové štandardy v podoblasti **pohyb a telesná zdatnosť** sme ako vzdelávacie aktivity nerealizovali z dôvodu individuálnych osobitostí chorého a zdravotne oslabeného dieťaťa a špecifickosti zdravotníckeho zariadenia – nemocnice.

Vzdelávacie oblasti neboli ponímané izolovane, boli prepojené (synergický efekt), čím sa komplexne rozvíjala **kognitívna, sociálno-emocionálna a senzomotorická stránka** osobnosti dieťaťa.

Špecifiká realizácie niektorých vzdelávacích oblastí pre deti choré a zdravotne oslabené v materskej škole pri zdravotníckom zariadení:

➤ **Človek a príroda**

- limitujúce možnosti rozvíjania prírodovednej gramotnosti detí, založenej na zmyslovom a zážitkovom vnímaní, sprostredkované informácie v dôsledku dodržiavania liečebného procesu/režimu dieťaťa a hygienických noriem zdravotníckeho zariadenia

➤ **Zdravie a pohyb**

- limitujúce možnosti využívania aktívneho pohybu chorých a zdravotne oslabených detí - ovplyvnené aktuálnym zdravotným stavom detí určujúcim možnosť/obsah/rozsah pohybovej aktivity a špecifickými priestorovými (vnútornými i vonkajšími) podmienkami nemocníc

➤ **Človek a spoločnosť**

- limitujúce poznávanie a orientovanie sa v okolí (v rámci podoblasti Orientácia v priestore/okolí, Geografia okolia a História okolia) prostredníctvom orientácie hospitalizovaných detí v budove zdravotníckeho zariadenia (príp. jeho okolia) triede materskej školy na jednotlivých klinikách, sprostredkované informácie v dôsledku dodržiavania liečebného procesu/režimu dieťaťa a hygienických noriem zdravotníckeho zariadenia

➤ **Človek a svet práce**

- limitujúca realizácia úkonov a praktických činností, ktoré môže dieťa zvládať v prirodzených životných podmienkach v rámci optimálneho zdravotného stavu, sprostredkované informácie v dôsledku dodržiavania liečebného procesu/režimu dieťaťa a hygienických noriem zdravotníckeho zariadenia